

OKLEVELES KÖNYVVIZSGÁLÓI VIZSGAFELADAT MEGOLDÁSA

KÖNYVVIZSGÁLAT ÉS ELLENŐRZÉS C. TÁRGYBÓL

2014. június 10./„A” változat

A vizsgázó neve:

Feladatok	Elérhető maximális pontszám	Elért pontszám
1.	18	
1a)	3	
1b)	3	
1c)	3	
1d)	3	
1e)	3	
1f)	3	
2.	24	
2a)	6	
2b)	6	
2c)	6	
2d)	6	
3.	14	
4.	14	
5.	20	
6.	10	
Összesen:	100	

Érdemjegy:

Javító cenzor aláírása:

FIGYELEM!

Csak a dolgozatírás időpontjában hatályos szabályozások szerinti válaszok fogadhatók el helyesnek!

1. Feladat (Kidolgozási időigénye kb. $6 \cdot 0,15 = 0,9$ óra = $6 \cdot 3$ pont = 18 pont.)

1a) Milyen tényezők befolyásolhatják a céltartalékok, valamint a késztermékek és a részesedések piaci értékeléséből fakadó eredendő kockázatát?

Céltartalékok: nagy a becslésből fakadó bizonytalanság szerepe.

Késztermékek: ha a technológiai fejlesztéseknek, a divat változásainak stb. köszönhetően elavulttá válik, akkor fenn állhat a veszélye a készlet felülértékelésének.

Részesedések: piaci értékelésüket bonyolult számítások támasztják alá.

1b) Elkövetett-e etikai vétséget az alábbi esetekben a könyvvizsgáló?

1b1) Végelszámolás alatt lévő könyvvizsgáló cége nevében elvállalt egy következő évi beszámolóra vonatkozó könyvvizsgálatot.

1b2) Egyidejűleg hat befektetési alapnál lát el könyvvizsgálói feladatot, és az egy befektetési alapkezelőtől származó jövedelme az éves jövedelmének 30%-át teszi ki.

1b3) Megbízójánál vezeti egyik értékpapír számláját.

1b4) Vagyonértékelési feladatokat vállalt el abban a társaságban, amelynek van egy választott állandó könyvvizsgálója.

1b5) Az egyik ügyfelétől könyvvizsgálati tevékenységből származó bevétele már negyedik éve meghaladja az összes bevételeinek 50%-át.

Az 1b1), az 1b3) és az 1b5) esetben a könyvvizsgáló etikai vétséget követett el.

Az 1b2) és az 1b4) esetben nem történt etikai vétség.

1c) Az alábbi ismérvek alapján becsülje meg (alacsony, közepes, magas) az eredendő kockázat mértékét!

Folyamatok, ügyletsoportok jellemzői	Kockázat
1. Növekvő vevői kintlévőség, romló fizetési morál, felszólítás, behajtás, deviza alapú számlázás, gyakori stornózás és utólagos engedmények.	Magas
2. Nagy értékű, központosított, tervhez kötött beszerzés, magas közüzemi díjakhoz kapcsolódó jelentős elhatárolások.	Közepes
3. Jelentős forintos banki pénzforgalom és egyenleg, cash-pool, csekély pénztári mozgás.	Alacsony
4. Nagy értékű ingatlanok és berendezési tárgyak, folyamatban lévő fejlesztések, rutinszerű értékcsökkenés és karbantartás.	Közepes
5. Hosszú lejáratú devizás fejlesztési hitel felvétele, törlesztés és kamatfizetés, csoporton belüli elszámolások.	Közepes
6. Karbantartási készletek, iroda- és tisztítószerek, mérőórák alapján továbbszámolt közüzemi szolgáltatások.	Alacsony

1d) Miben tér el egymástól a kamarai minőségellenőrzés és a közfelügyeleti hatósági inspekción? Legalább négyen soroljon fel!

- Gyakoriságában: a kamaraira általában hatévente, a közfelügyeletre háromévente kerülhet sor.
- Függetlenségében: a kamarait a minőségellenőrzési bizottság által kiválasztott minőségellenőrök végzik (peer review), a közfelügyeletit független ellenőrök.
- Időráfordításában: a kamarai minőségellenőrzés során a minőségellenőr csak egy konkrét könyvvizsgálati megbízást tekint át, ami négy órát vesz igénybe, a közfelügyeleti cégszintű vizsgálat akár két hétig is eltarthat egy-egy nagyobb könyvvizsgáló cégnél.
- Kérdőív terjedelmében: a kamarai 101 kérdésből áll (MER-ről 47 db, egyedi megbízásokhoz kapcsolódó 54 db), a közfelügyeleti kérdőív részletesebb, összesen 368 kérdésből áll (MER 125 db, egyedi megbízás 243 db kérdés). *A kérdések számát a hallgatóknak nem kell tudniuk.*

- Összefüggések a cégszintű és a megbízás szintű vizsgálatok eredményei között: a kamarai minőségellenőrzésnél a kettő között nincs szoros összefüggés, a közfelügyelet viszont, ha egy megbízásnál jelentős kontrollbeli hiányosságot tapasztal, akkor az visszahat a cégszintű vizsgálat eredményére.
- A kérdőív értékelése során kiadott eredmény módosítása: a kamarai minőségellenőr értékelését a minőségellenőrzési bizottság megváltoztathatja, kijelölhet egy új minőségellenőrt, míg a közfelügyeleti vizsgálatnál a hatóságnak joga van módosítani az eredményt, ha az összkép attól eltér.
- A másodfokban: a kamarai minőségellenőrzés határozata ellen a könyvvizsgáló a kamara elnökségénél nyújthat be fellebbezést, a közfelügyeleti ellenőrzés határozatát csak a bíróságnak van joga megváltoztatni.

1e) Mi a pontos neve az ISA 4400-as magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standardnak? Megítélése szerint alkalmas-e e standard arra, hogy a könyvvizsgáló kellő bizonyosságot szerezzen általa egy vállalkozás uniós támogatásának felhasználásáról, pénzügyi teljesítésének megvalósulásáról?

Az ISA 4400-as standard pontos elnevezése: Megbízás pénzügyi információk megállapodás szerinti vizsgálatának végrehajtására. Ez a standard alkalmatlan arra, hogy kellő bizonyosságot szerezzen a könyvvizsgáló egy vállalkozás által kapott uniós támogatás felhasználásáról, pénzügyi teljesítésének megvalósulásáról, mivel semmilyen bizonyosságot nem szolgáltat, hanem csak egyszerűen jelentést ad a megállapodás szerinti vizsgálat ténymegállapításairól. A jelentés felhasználóira vár a feladat, hogy értékeljék a maguk számára a vizsgálatot és a könyvvizsgáló jelentésében foglalt megállapításokat, valamint levonják saját következtetéseiket a könyvvizsgáló munkájából.

1f) Melyek azok a szolgáltatások, melyeket a könyvvizsgáló nem végezhet a könyvvizsgálat mellett az Európai Parlament és a Tanács 537/2014/EU rendelete szerint? Legalább hat területet mindenképpen említsen meg!

A közérdeklődésre számot tartó gazdálkodó egységek esetében a nem könyvvizsgálati szolgáltatások tekintetében a rendelet a tiltásokat fogalmazza meg, vagyis azokat a tevékenységeket, amelyeket a közérdeklődésre számot tartó gazdálkodóknál a könyvvizsgáló a könyvvizsgálat mellett nem végezhet.

A tiltó lista az alábbiakat tartalmazza:

- értékelés, értékbecslés (pl.: jogviták értékelése, aktuáriusi tevékenység),
- belső ellenőrzés kialakítása és megvalósítása,
- belső audit funkcióhoz kapcsolódó szolgáltatások,
- finanszírozáshoz, tőkestruktúrához, allokációhoz, befektetési stratégiához kapcsolódó szolgáltatások,
- könyvvitel, valamint számviteli nyilvántartások és pénzügyi kimutatások készítése,
- bérszámfejtés,
- humánerőforrás szolgáltatások, amelyek a számviteli nyilvántartások, pénzügyi kimutatások elkészítése felett befolyással rendelkező jelölt keresésével áll összefüggésben, valamint szervezeti felépítés kialakítása és költségellenőrzés tekintetében,
- jogi szolgáltatások (általános tanácsadás, jogi képviselet, tárgyalás a gazdálkodó nevében),
- minden olyan szolgáltatás, amelyek a könyvvizsgált társaság vezetési vagy döntéshozatali folyamatát érintik,
- adóügyi szolgáltatások (formanyomtatványok elkészítése, vámok, adókedvezmények, állami támogatások azonosítása, adótanácsadás),
- direkt és indirekt adók kiszámítása,
- a vizsgált gazdálkodó egység részvényeinek bevezetése, kereskedése vagy jegyzése.

2. Feladat (Kidolgozási időigénye kb. $4 \cdot 0,3 \text{ óra} = 1,2 \text{ óra} = 4 \cdot 6 \text{ pont} = 24 \text{ pont.}$)

2a) Melyik standard foglalkozik és hogyan a nyitó egyenlegek ellenőrzésének céljával és követelményeivel?

Mit kell tenni a könyvvizsgálónak az alábbi esetekben?

- 2a1) Könyvvizsgálati bizonyítékot szerez arról, hogy a nyitóegyenlegek olyan hibás állításokat tartalmaznak, amelyek lényegesen befolyásolhatják a tárgyidőszaki pénzügyi kimutatásokat.
- 2a2) Az előző időszaki pénzügyi kimutatásokra vonatkozó véleménye a könyvvizsgálói vélemény olyan minősítését tartalmazta, amely a tárgyidőszaki pénzügyi kimutatások szempontjából továbbra is releváns és lényeges.

A nyitó egyenlegek ellenőrzésével az 510. témaszámú nemzetközi könyvvizsgálati standard (Első könyvvizsgálati megbízások – nyitóegyenlegek) foglalkozik, mely szerint a könyvvizsgálónak a nyitóegyenlegek szempontjából releváns információ megszerzése érdekében el kell olvasnia a legutolsó pénzügyi kimutatásokat és az azokról készült könyvvizsgálói jelentést. Elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot kell szereznie arról, hogy a nyitóegyenlegek tartalmazzanak-e olyan hibás állításokat, amelyek lényegesen befolyásolják a tárgyidőszaki pénzügyi kimutatásokat:

- helyesen hozták-e át az előző időszak záró egyenlegeit a tárgyidőszakra;
 - a nyitóegyenlegek megfelelő számviteli politikák alkalmazását tükrözik-e;
 - az előző könyvvizsgáló munkapapírai alátámasztják-e a nyitóegyenlegeket;
 - a tárgyidőszakban végrehajtott könyvvizsgálati eljárások a nyitóegyenlegek szempontjából releváns bizonyítékot nyújtanak-e;
 - végrehajtásra kerültek-e konkrét könyvvizsgálati eljárások a nyitóegyenlegekre vonatkozó bizonyíték megszerzése érdekében.
- 2a1) További könyvvizsgálati eljárásokat kell végrehajtania, és az esetet kommunikálnia kell a megfelel szintű vezetés és az irányítással megbízott személyek felé.
- 2a2) A tárgyidőszaki pénzügyi kimutatásokra vonatkozó könyvvizsgálói véleményt minősítenie kell.

2b) Töltse ki az alábbi táblázatot!

Megnevezés	Bizonyosság elérhető szintje	Követelmény-e a függetlenség?	Következtetés, a vélemény kifejezésének formája
Könyvvizsgálat	Magas, de nem abszolút	Igen	Pozitív forma
Átvilágítás	Közepes (korlátozott)	Igen	Negatív forma
Egyéb bizonyosságot adó szolgáltatások	Magas vagy közepes	Igen	Pozitív vagy negatív forma
Megállapodás szerinti vizsgálat	Nincs	Nem, de be kell mutatni, ha nem áll fenn	Nincs. Jelentés van a ténymegállapításokról
Beszámoló összeállítás	Nincs	Nem, de be kell mutatni, ha nem áll fenn	Nincs. A beszámoló azonosítása.

2c) Meg kell-e egyeznie a beszámoló és a vezetői teljességi nyilatkozat dátumának a könyvvizsgálói jelentés dátumával? Mely standardok és hogyan foglalkoznak ezzel a témával? Mit jelent a könyvvizsgálói jelentés dátuma?

A három dátumnak nem kell egybeesnie. Az ISA 580-as (Írásbeli nyilatkozatok) standard nem zárja ki, hogy azonos dátumot tartalmazzon a beszámoló, a teljességi és a jelentés, de kötelezően sem írja elő e három dokumentum dátumának egyezőségét. Az írásbeli nyilatkozatok dátumának a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó könyvvizsgálói jelentés dátumához lehető legközelebb eső, de nem azt követő időpontnak kell lennie.

A könyvvizsgálói vélemény nem adható ki korábban, és a könyvvizsgálói jelentés dátuma sem lehet korábbi, mint az írásbeli nyilatkozatok dátuma. Mivel a könyvvizsgáló a könyvvizsgálói jelentés dátumáig bekövetkező eseményekkel foglalkozik, amelyek a pénzügyi kimutatások módosítását vagy az azokban történő közzétételt igényelhetnek, az írásbeli nyilatkozatok dátuma a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó könyvvizsgálói jelentés dátumához lehető legközelebb eső, de nem azt követő időpont.

Az ISA 700-as szerint a könyvvizsgálói jelentés dátuma nem lehet korábbi, mint az az időpont, amellyel a könyvvizsgáló megszerezte a pénzügyi kimutatásokra vonatkozó véleménye megalapozásához elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot, beleértve a bizonyítékot arról, hogy a pénzügyi kimutatásokat alkotó összes kimutatás elkészült, beleértve a kapcsolódó megjegyzéseket is, és az elismert hatáskörrel rendelkező személyek megerősítették, hogy felelősséget vállalnak a pénzügyi kimutatásokért.

A könyvvizsgálói jelentés dátuma arról tájékoztatja a felhasználót, hogy a könyvvizsgáló mérlegelte az adott időpontig a tudomására jutott és bekövetkezett események és ügyletek hatását. A könyvvizsgálónak a könyvvizsgálói jelentés fordulónapja után bekövetkezett eseményekkel és ügyletekkel kapcsolatos felelősségével a 560. témaszámú nemzetközi könyvvizsgálati standard foglalkozik.

Mivel a könyvvizsgáló véleménye a pénzügyi kimutatásokra vonatkozik, amelyek elkészítése a vezetés felelőssége, a könyvvizsgáló nem tudja azt a következtetést levonni, hogy elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerzett be addig, amíg bizonyítékot nem szerzett arról, hogy a pénzügyi kimutatásokat alkotó összes kimutatás elkészült, beleértve a kapcsolódó megjegyzéseket is, és azokért a vezetés vállalta a felelősséget.

2d) Írjon legalább hat tipikus hibát az ISA 505-ös be nem tartására!

Az 505. témaszámú magyar Nemzeti Könyvvizsgálati Standard „Külső megerősítések” előírása elleni vétségnek számítanak a következő esetek.

- Nem a könyvvizsgáló, hanem a megbízó választja ki azt, hogy kinek küldjenek ki egyenlegközlőt.
- Nem a saját címére kéri az egyenlegközlők visszaküldését.
- Forint összegben küldik ki az egyenlegközlőt, miközben az ügyletek devizában merültek fel.
- A vevők felé érték nélkül, a szállítók felé pedig értékkel küldik ki az egyenlegközlőt.
- Nem megfelelően határozza meg a megerősítendő vagy az igényelt információkat.
- Nem megfelelő a megerősítő fél kiválasztása.
- Nem megfelelő a megerősítési kérések megtervezése (címezés, hová jöjjön a válasz).
- Nem kíséri figyelemmel a visszaérkezett egyenlegközlők feldolgozását.
- Nem kérdezi meg a vezetés által megtagadott megkeresések okaira, és nem keres további könyvvizsgálati bizonyítékot ezek érvényességére és ésszerűségére vonatkozóan, nem kommunikál erről az irányítással megbízott személyekkel, nem határozza meg ennek a könyvvizgálatra és a könyvvizsgálói véleményre gyakorolt hatásait.

- Nem értékeli azt, hogy a vezetés általi megtagadás milyen hatással van a lényeges hibás állítás releváns kockázatainak könyvvizsgáló általi becslésére, beleértve a csalás kockázatát, valamint az egyéb könyvvizsgálati eljárások jellegére, ütemezésére és terjedelmére.
- Ha nem jött vissza az egyenlegközlő (nem válaszolás esete), akkor nem hajt végre a releváns és megbízható könyvvizsgálati bizonyítékok megszerzése érdekében kialakított alternatív könyvvizsgálati eljárásokat.
- Nem szerez be további könyvvizsgálati bizonyítékot a kételyek eloszlatása érdekében, ha olyan tényezőket azonosít, amelyek kételyeket vetnek fel a megerősítési kérésre adott válaszok megbízhatóságával kapcsolatban.
- Nem értékeli megfelelően, hogy a megerősítési kérésére adott nem megbízható válasz milyen hatással van a lényeges hibás állítás releváns kockázatainak becslésére.

3. Feladat (Kidolgozási időigénye kb. 0,7 óra = 14 pont.)

Milyen állítások fordulhatnak elő egy kiegészítő mellékletben?

Állítson össze egy könyvvizsgálati munkaprogramot és munkalapot az egyszerűsített éves beszámoló kiegészítő melléklete könyvvizsgálatával kapcsolatosan! A számviteli törvény által előírt 36 bemutatandó területből legalább 18-at soroljon fel! Az éves beszámoló kiegészítő mellékletével ne foglalkozzon!

A kiegészítő mellékletben csak a bemutatásra és a közzétételre vonatkozó állítások lehetnek: előfordulás, jogok és kötelemények, teljesség, besorolás és érthetőség, pontosság és értékelés.

Adattesztelésenként 0,66 pont adható, de maximum 12 pont.

Ügyfél neve:	Dátum:
Fordulónap:	Készítette:
Kockázatbecslési eljárások	
Ellenőrzési rendszerek tesztelése	
Elemző eljárások	
1. A kiegészítő mellékletben értékelni kell a vállalkozó valós vagyoni, pénzügyi és jövedelmi helyzetét, az eszközök és a források összetételét, a saját tőke és a kötelezettségek tételeinek alakulását, a likviditás és a fizetőképesség, valamint a jövedelmezőség alakulását.	
2. Mérlegelni kell, hogy nincsenek-e olyan információk, amelyek azt vélelmezik, hogy a törvény előírásainak alkalmazása, a számviteli alapelvek érvényesítése nem elegendő a megbízható és valós összképnek a mérlegben, az eredménykimutatásban történő bemutatásához.	
Adatok tesztelése	
1. Megadta-e székhelye címét, internetes honlapja elérhetőségét.	
2. Ha a társaságnál a könyvvizsgálat kötelező, akkor van-e erre kiemelten és egyértelműen utalás? (A díját nem kell közölni.)	
3. Megadta-e a könyvviteli szolgáltatás körébe tartozó feladatok irányításáért, vezetéséért felelős személy nyilvános adatait.	
4. Megadta-e a vezető tisztségviselők, az igazgatóság, a felügyelő bizottság tagjainak folyósított előlegek és kölcsönök összegét, a nevükben vállalt garanciákat, csoportonként összevontan, a kamat, a lényeges egyéb feltételek, a visszafizetett összegek és a visszafizetés feltételei egyidejű közlésével?	
5. Ismertette-e a számviteli politika meghatározó elemeit, azok tárgyévi változását, a változását, a változás eredményre gyakorolt hatását.	

6. Bemutatta-e az ellenőrzés során feltárt jelentős összegű hibák eredményre, az eszközök és a források állományára gyakorolt hatását, évenkénti megbontásban?
7. Bemutatta-e az adózott eredmény felhasználására vonatkozó javaslatot, amennyiben az nem egyezik meg a jóváhagyásra jogosult testület által elfogadott határozattal?
8. Bemutatta-e a mérlegben kimutatott kötelezettségekből azoknak a kötelezettségeknek a teljes összegét, amelyeknek a hátralévő futamideje több mint öt év; amelyek zálogjoggal vagy hasonló jogokkal biztosítottak?
10. Bemutatta-e a mérlegen kívüli tételként a függő és a biztos (jövőbeni) kötelezettségvállalások összegét fajtánkénti részletezésben?
11. Bemutatta-e a tárgyévben lezárt határidős, opciós ügyletek, valamint swap ügyletek eredményét és cash-flowra gyakorolt hatását ügyletfajtánként?
12. Bemutatta-e a hátrasorolt eszközök értékét jogcímek szerinti részletezésben?
13. Bemutatta-e a saját tőke üzleti éven belüli változását, annak okait?
14. Bemutatta-e a visszavásárolt saját részvények, saját üzletrészek megszerzésére vonatkozó adatokat? (megszerzésének indokát, számát és névértékét, arányát stb.)
15. Bemutatta-e a kapcsolt vállalkozásokkal szemben fennálló kötelezettségekre képzett céltartalék, illetve annak felhasználása összegét jogcímek szerint?
16. Bemutatta-e a támogatási program keretében végleges jelleggel kapott, folyósított, illetve elszámolt összegeket támogatásonként, a kapott összeg, annak felhasználása (jogcímenként és évenként), a rendelkezésre álló összeg megbontásban?
17. Bemutatta-e a kutatás és a kísérleti fejlesztés tárgyévi költségeit?
18. Ha forgalmi költség eljárás szerinti eredménykimutatást készített, akkor bemutatta-e az aktivált saját teljesítmények értékének részletezését, a költségek költségnemenkénti megbontását?
19. Bemutatta-e a környezet védelmét közvetlenül szolgáló tárgyi eszközök részletezett adatait; a veszélyes hulladékok, környezetre káros anyagok nyitó és záró készletének mennyiségi és értékadatait, tárgyévi növekedését és csökkenését veszélyességi osztályok alapján; a környezetvédelmi kötelezettségek, a környezet védelmét szolgáló jövőbeni költségek fedezetére a tárgyévben, illetve az előző üzleti évben képzett céltartalék összegét, a környezetvédelemmel kapcsolatosan elszámolt költségek összegét, valamint a kötelezettségek között ki nem mutatott környezetvédelmi, helyreállítási kötelezettségek várható összegét?
20. Ha az adatok nem hasonlíthatók össze, akkor ezt bemutatta-e és indokolta-e?
21. Ha egy eszköz vagy kötelezettség a mérleg több tételében is elhelyezhető, illetve ha egy adott eszköz vagy kötelezettség minősítése az egyik üzleti évről a másikra megváltozik, akkor megadta-e az alkalmazott megoldást számszerűsítve, az összetartozás, az összehasonlíthatóság tételhivatkozásaival?
22. Ha áttért a mérleg és/vagy az eredménykimutatás egyik változatról a másikra, akkor az indokolta-e?
23. Ha a mérlegben és/vagy az eredménykimutatásba a törvényi sémán túl új tételt vettek fel, akkor annak tartalmát, az elkülönítés indokait be mutatta-e?
24. Ha a mérlegben és/vagy az eredménykimutatásba a törvényi sémán belül összevontak tételeket, akkor azok részletezését és az összevonás indokát tartalmazza-e?
25. Bemutatta-e a hosszú lejáratú kötelezettségekből a mérleg fordulónapját követő egy üzleti éven belül esedékes törlesztéseket?
26. Indokolta-e az 5 évnél hosszabb idő alatt leírására kerülő negatív üzleti vagy cégértéket?
27. Bemutatta-e a befektetett eszköze tartós használati, üzemeltetési, kezelési jogának átengedéséért kapott bevételt. Indokolta-e az öt évnél hosszabb idő alatt megszüntetett halasztott bevételt?
28. Bemutatta-e az előző üzleti év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek megváltoztatását, a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat?
29. Ha a terven felüli értékcsökkenés elszámolása, illetve visszaírása az évenként elszámolandó terv szerinti értékcsökkenés, a várható hasznos élettartam és a maradványérték újbóli megállapítását eredményezte, akkor indokolta-e a terv szerinti értékcsökkenés, a várható hasznos élettartam és a maradványérték újbóli megállapítását, és bemutatta-e annak az eszközökre, illetve az eredményre gyakorolt hatását?

30. Ha a terv szerint elszámolásra kerülő értékcsökkenés megváltoztatták, akkor bemutatták-e a változás eredményre gyakorolt számszerűsített hatását?
31. Bemutatta-e mérlegsoranként az értékhelyesbítések nyitó értékét, növekedését, csökkenését, záró értékét? Ismertette-e a piaci értéken történő értékelés alkalmazott elveit és módszereit?
32. Bemutatásra került-e az az eset, amikor a kötelezettség visszafizetendő összege nagyobb a kapott összegnél?
33. Bemutatásra került-e a vagyonkezelőnél a kezelésbe vett, az állami vagy önkormányzati vagyon részét képező eszközök?
34. Megadta-e a tárgyévben foglalkoztatott munkavállalók átlagos statisztikai létszámát, bérköltségét és személyi jellegű egyéb kifizetéseit, mindegyiket állománycsoportonként bontva?
35. Részvénytársaság esetében megadta-e a kibocsátott részvények számát és névértékét részvény típusonként (fajtánként) csoportosítva, továbbá a kibocsátott átváltoztatható és átváltozó kötvények számát és névértékét?
36. Megadta-e a külföldi telephelyek főbb adatait telephelyenként külön-külön?
A területen feltárt hibás állításokat fel kell vezetni a nem helyesbített hibás állítások összesítő lapjára.
A területen feltárt rendszerbeli gyengeségeket fel kell vezetni a vezetői levél pontok összesítő lapjára.
A területen kijelölt eljárásokat teljes körűen el kell végezni.
A területen elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot kell szerezni az összes releváns állítás tekintetében.

4. Feladat (Kidolgozási időigénye kb. $7 \cdot 0,1 \text{ óra} = 0,7 \text{ óra} = 7 \cdot 2 \text{ pont} = 14 \text{ pont.}$)

Milyen könyvvizsgálói jelentést adna ki az alább leírt tényállások esetén? Kérjük, indokolja meg választát!

1. A Társaság 20X1. évi éves beszámolója kiegészítő mellékletének 10. pontjában az alábbi megjegyzések találhatók: „A Társaságnak a 20X1. december 31-ével végződő évben 140 000 eFt vesztesége keletkezett. A fordulónapon a Társaság rövid lejáratú kötelezettségei 245 000 eFt-tal haladták meg a mérlegfőösszege értékét, de a tulajdonosok nyilatkoztak arról, hogy három hónapon belül pótbefizetéssel rendezik a negatív saját tőkét, és biztosítják a következő évben is a társaság finanszírozását.”

Figyelemfelhívást kell adni, mivel a Társaság rövid lejáratú kötelezettségei 245 000 eFt-tal meghaladják az összes eszközeinek értékét, ez lényeges bizonytalanság meglétét jelzi, és jelentős kétséget vet fel a Társaságnak a vállalkozás folytatására való képességével kapcsolatban. A társaság sodródik a fizetéseképtelenség felé, de a beszámoló elfogadásáig beérkezett komfortlevél birtokában elegendő a figyelemfelhívás.

2. A könyvvizsgáló nem tud elegendő és megfelelő könyvvizsgálati bizonyítékot szerezni a nyitóegyenlegekre vonatkozóan.

Szükség szerint korlátozott véleményt kell adnia, vagy vissza kell utasítania a véleménynyilvánítást.

3. A társaság finanszírozási megállapodása lejárt, és a hátralékos összegek a fordulónap előtt esedékessé válnak. A társaságnak nem áll módjában újratárgyalni a hitelfeltételeket, vagy pótlólagos hitelt szerezni, ezért fontolóra veszi a csődeljárás megkezdését. A vállalkozás a tárgyévi beszámolója kiegészítő mellékletében nem tesz erről említést.

Korlátozott vélemény adható, mivel kérdésessé vált a vállalkozás folytatása, ami a beszámolóban nem szerepel.

4. A Társaság a várhatóan vesztes peres ügyeire nem képzett céltartalékot, készletei és követelései után nem számolt el értékvesztést, bár indokolt lett volna, devizás kötelezettségeit nem értékelte át a fordulónapi MNB árfolyamra, a tulajdonosok a teljes tárgyévi adózott eredmény kifizetése mellett döntöttek.

Ellenvéleményt kell kiadni, mivel a Társaság számos számviteli alapelvet megsértett (óvatosság, valódiság, teljesség), ezért lényeges és átfogó a beszámolóban elkövetett hiba mértéke.

5. A könyvvizsgáló arra a következtetésre jut, hogy a nyitóegyenlegek olyan hibás állításokat tartalmaznak, amelyek lényegesen befolyásolják a tárgyidőszaki beszámolót. A hibás állítások hatásait a Társaság nem megfelelően számolta el, mutatta be, tette közzé.

Szükség szerint korlátozott véleményt kell adnia, vagy vissza kell utasítania a véleménynyilvánítást.

6. A Társaság a könyvvizsgálat lezárásáig nem készítette el az üzleti jelentést.

Mivel az üzleti jelentés nem része az éves beszámolónak, ezért tiszta jelentés adható ki. Üzleti jelentés hiányában az egyéb jelentéstételi kötelezettségek helyett egyéb kérdések címszó alatt utalni kell arra, hogy a 20X1. évi éves beszámolóhoz kapcsolódó üzleti jelentést a könyvvizsgálat lezártaig nem bocsátották a könyvvizsgáló rendelkezésemre, ezért nem állt módjában megítélni az éves beszámoló és az üzleti jelentés összhangját.

7. A Társaság a számviteli politikákban bekövetkezett változásokat nem megfelelően számolta el, mutatta be és tette közzé.

Attól függően, hogy a hiba és hatásai mennyire lényeges és átfogó következményekkel járnak a beszámolóra, korlátozott véleményt vagy ellenvéleményt kell adni.

5. Feladat (Kidolgozási időigénye kb. $10 \cdot 0,1$ óra = **1 óra** = $10 \cdot 2$ pont = **20 pont.**)

Önt bízták meg a „Boldogság” Kft. (a továbbiakban: Társaság) 20X1. évi éves beszámolójának könyvvizsgálatával. Az alábbiakban megadott kiemelt információk segítségével nevezze meg, hogy **milyen állításokat keres és állapítsa meg**, hogy a Társaság éves beszámolójában közölt **állítások helyesek-e!** Az egyes állítások vizsgálatánál adja meg az elvégzendő **vizsgálati eljárást** és elvégzésének módját, illetve hogy milyen **dokumentumot** használna fel az állítások vizsgálatára!

1. A Társaság számviteli politikájában előre rögzítette valamennyi tárgyi eszköz típus hasznos élettartamát és a maradványértékét.

Vizsgált állítás: értékelés

Vizsgálati eljárás: megtekintés

Vizsgálathoz szükséges dokumentum: értékelési szabályzat

Számviteli hiba: nem megfelelő a Társaság számviteli politikája, mert a hasznos élettartamot és a várható maradványértéket a tárgyi eszközök használatba vételekor kell egyedileg meghatározni, nem pedig előre generálisan. A számviteli politika részeként az értékelési szabályzat célja nem a konkrét eszközökkel kapcsolatos szabályok megfogalmazása. A számviteli politikában azokat az elveket gyakorlati útmutatásokat kell összefoglalni, amelyek alapján egy-egy adott eszköz állományba vételekor meghatározható annak a hasznos élettartama, illetve a várható maradványértéke. Azt kellene például rögzíteni, hogy a beszerzett ingatlanok esetén mikor kell maradványértékkel kalkulálni (például milyen hasznos élettartam esetén), illetve ha lesz maradványérték, akkor összegének meghatározásakor milyen feltételeket kell figyelembe venni (hasznos élettartam, épület elhelyezkedése, kora, állaga, környék jellemzői stb.)

2. A Társaság a beruházások között mutatja ki a december végén 150 eFt/db + áfa értékben vásárolt notebook-ot és az azokra 80 eFt/db + áfa értékben telepített windows-t, valamint microsoft office-t irodai szoftvert. Ezekkel a beszerzésekkel kapcsolatosan feloldott 230 eFt lekötött tartalékot a négy évvel korábban megképzett fejlesztési tartalékból.

Vizsgált állítás: létezés, besorolás, közzététel

Vizsgálati eljárás: megtekintés

Vizsgálathoz szükséges dokumentum: számlarend

Számviteli hiba: A beruházások között csak a számítógépet szerepeltetheti, míg a szoftvereket az immateriális javak, azon belül is a vagyoni értékű jogok közé kell átsorolni. Fejlesztési tartalék terhére csak a tárgyi eszköz beszerzés számolható el.

3. A Társaság július 1-jén befektetési szándékkal 50 000 eFt-ért vásárolt egy halastavat (haltenyésztésre használt mesterséges vízfelületet kiépített horgásztégekkel) és 6 000 eFt-ért megvette a körülötte lévő majort (istállót és takarmánytárolót) is. A tárgyévben a halastó után nem, a major után elszámolt 90 eFt terv szerinti értékcsökkenést.

Vizsgált állítás: létezés, besorolás, értékelés

Vizsgálati eljárás: interjú, értékelés, újraszámítás

Vizsgálathoz szükséges dokumentum: számlarend, értékelési szabályzat.

Számviteli hiba: A számlát, ha az nem lehetséges, akkor a számviteli nyilvántartást meg kellett volna bontani földterületekre, épületekre és építményekre. Az épületek és építmények után értékcsökkenést kellett volna elszámolni. A földterületek után azonban nem szabad értékcsökkenést elszámolni.

4. A beruházások esetében 100 000 eFt értékhelyesbítés feloldást, míg a tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapíroknál további 50 000 eFt értékelési tartalék képzést számolt el.

Vizsgált állítás: értékelés

Vizsgálati eljárás: interjú, értékelés, újraszámítás

Vizsgálathoz szükséges dokumentum: számlarend, értékelési szabályzat.

Számviteli hiba: Egyik vagyónrésze sem lehet elszámolni értékhelyesbítést és értékelési tartalékot.

5. A Társaság nem képzett lekötött tartalékot a kísérleti fejlesztés aktivált értékére, mert a kutatási célra állami támogatást kapott.

Vizsgált állítás: létezés, teljesség

Vizsgálati eljárás: megtekintés, interjú

Vizsgálathoz szükséges dokumentum: számviteli politika, számlarend, értékelési szabályzat.

Számviteli hiba: Ha a kísérleti fejlesztés tárgyevi költségeit a Társaság aktiválta, akkor a lekötött tartalék képzési kötelezettség független a kapott támogatás összegétől.

6. A Társaság beruházással kapcsolatos 400 000 Eurós hosszú lejáratú devizahitelét lejárat előtt visszafizette (forinthitel felvételével kiváltotta). A devizahittel kapcsolatosan korábban elhatárolt árfolyamveszteséget és az ezzel összefüggő egyéb céltartalékot a következő három évben egyenlő arányban tervezi megszüntetni.

Vizsgált állítás: értékelés, besorolás

Vizsgálati eljárás: megtekintés, interjú, újraszámítás

Vizsgálathoz szükséges dokumentum: hitelszerződés, számlarend, értékelési szabályzat.

Számviteli hiba: A 2014. december 31-éig visszafizetett tartozások esetében az elhatárolt árfolyamveszteség feloldására választható az egyharmados szabály. Az ezzel kapcsolatosan megképzett egyéb céltartalékot viszont a devizahitel visszafizetésekor teljes egészében meg kell szüntetni.

7. Egyéb bevételként számolta el a Társaság a közúti fuvarozáshoz kapcsolódó gázolaj-felhasználás jövedéki adója egy részének visszatérítését 300 eFt összegben.

Vizsgált állítás: létezés, besorolás

Vizsgálati eljárás: megtekintés, interjú, újraszámítás

Vizsgálathoz szükséges dokumentum: támogatási szerződés

Számviteli hiba: A közúti fuvarozáshoz kapcsolódó gázolaj-felhasználás jövedéki adója egy részének visszatérítése az anyagköltséget csökkentti.

8. Egyéb ráfordításként számolta el azt az adminisztrációs hibából fakadó 800 eFt anyagihiányt, illetve rendkívüli bevételként mutatja ki azt az elszámolási hibából eredő 750 eFt anyagtöbbletet, amely a megközelíthetően hasonló minőségű, értékű és rendeltetésű textilek leltárkülönbsége.

Vizsgált állítás: létezés, besorolás

Vizsgálati eljárás: megtekintés, interjú, újraszámítás

Vizsgálathoz szükséges dokumentum: leltározási szabályzat

Számviteli hiba: Az adminisztrációs, illetve az elszámolási hibából származó különbözet nem számít valós hiánynak és többletnek, ezért a különbözetet anyagköltségként kell elszámolni.

9. Rendkívüli ráfordítások között számolta el a munkavállalóinak lakáscélú felhasználásra előző években nyújtott kölcsön még fennálló 4 000 eFt összegének elengedését.

Vizsgált állítás: teljesség, besorolás

Vizsgálati eljárás: megtekintés, interjú

Vizsgálathoz szükséges dokumentum: kölcsönszerződés

Számviteli hiba: A lakáscélú kölcsön elengedését személyi jellegű egyéb kifizetésként kellett volna elszámolni.

10. Adófizetési kötelezettségként állította be az eredménykimutatásba azt a 6 000 eFt összegű szponzorálást, amelyet a városi kézilabda csapat bankszámlájára a mérleg fordulónapjáig átutalt kiegészítő sportfejlesztési támogatásként. (rendkívüli ráfordítás)

Vizsgált állítás: létezés, besorolás

Vizsgálati eljárás: megtekintés, interjú, újraszámítás

Vizsgálathoz szükséges dokumentum: támogatási szerződés

Számviteli hiba: A kiegészítő sportfejlesztési támogatást a többi sportfejlesztési támogatáshoz hasonlóan rendkívüli ráfordításként kell elszámolni.

6. Feladat (Kidolgozási időigénye kb. 0,5 óra = 10 pont.)

Jelölje bekarikázással a **helyes választ**! Egy kérdésen belül csak egy jó válasz lehet. Ha ennél többet karikáz be, akkor minden többlet karikáért mínusz 1 pont levonás jár.

1. Melyik uniós irányelv foglalkozik a éves és az összevont (konszolidált) éves beszámolók jog szerinti könyvvizsgálatára vonatkozó szabályaival?
- a) A 4-es irányelv.
 - b) A 7-es irányelv.
 - c) **A 8-as irányelv.**
 - d) A 34-es irányelv.
 - e) Nincs jó válasz az a-d pontok között.

2. Melyik könyvvizsgálati standardról lehet szó az alábbi mondatban? „A könyvvizsgálónak értékelnie kell, hogy a várakozás kellően pontos-e ahhoz, hogy olyan hibás állítást azonosítsa, amely önmagában vagy egyéb hibás állításokkal együttesen lényeges hibás állításokat eredményezhet a pénzügyi kimutatásokban”
- a) 402-es témaszámú standard.
 - b) 520-as témaszámú standard.**
 - c) 530-as témaszámú standard.
 - d) 540-es témaszámú standard.
 - e) Nincs jó válasz az a-d pontok között.
3. Melyik megállapítás helyes?
- a) Ha egymást követő két üzleti évben a társaság saját tőkéje kisebb, mint a jegyzett tőkéje (társasági formájára kötelezően előírt jegyzett tőkének megfelelő összegű saját tőkével), akkor a gazdasági társaság köteles elhatározni átalakulását vagy jogutód nélküli megszűnését.
 - b) A könyvvizsgálónak a nem pénzbeli vagyoni hozzájárulás értékével kapcsolatosan arról kell nyilatkoznia, hogy az megfelel-e a valós piaci értéknek. (az alapítók által előzetesen megállapított értéke egyensúlyban van-e az ellenében adandó részvények számával, névértékével).
 - c) Ha egy kft. saját tőkéje veszteség folytán a törzstőke felére csökkent, akkor a tagoknak határozniuk kell pótbefizetés előírásáról, a törzstőke mértékét elérő saját tőke más módon való biztosításáról, melyet három hónapon belül végre kell hajtani, különben a törzstőkét le kell szállítani.
 - d) A részvénytársaság alaptőkéje a tőkeemelés követően sem haladja meg a saját tőke összegét. (korrigált saját tőke)
 - e) Nincs jó válasz az a-d pontok között.**
4. Az új Ptk. szerint
- a) minden zrt.-nél kötelező az állandó könyvvizsgálói megbízás.
 - b) ha egy társaság tagja egyben munkavállalója is a társaságnak, és adott évben nincs lehetőség a társaságban osztalék kifizetésére, akkor a társaság munkaviszonyból eredő munkabért sem fizethet a tagjának.
 - c) át kell minősíteni a 2014. március 15-e előtti szabályok szerint nem pénzügyi lízingként elszámolt ügyleteket, ha azok az új szabályok szerint már pénzügyi lízingnek minősülnek.
 - d) ha egy kft. jegyzett tőkéje nem éri el a hárommillió forintot, akkor 2016. március 15-éig a törzstőkéjét fel kell emelni.**
 - e) Nincs jó válasz az a-d pontok között.
5. A vevők mérlegtétel helyességéről egyebek mellett egyenlegközlők kiküldésével szeretne meggyőződi. A 170 elemszámú és 640 mFt értékű vevőkből a kiválasztást mintavétellel tervezi. Hány vevőt kell kiválasztania, ha a lényegesség 10 mFt, a végrehajtási lényegesség 7,5 mFt, az egyértelműen elhanyagolható hiba 100 eFt?
- a) 170 db.
 - b) 64 db.
 - c) 85 db.**
 - d) 100 db.
 - e) Nincs jó válasz az a-d pontok között.
6. Az ellenőrzési rendszerek tesztelése
- a) az alapvető könyvvizsgálati eljárások egyik alcsoportját képezik.
 - b) olyan eljárások, amelyek könyvvizsgálati bizonyítékot nem szolgáltatnak.
 - c) olyan eljárások, amelyek képesek jelezni, hogy egy egyenlegben lényeges hibás állítás van.
 - d) csak az alapvető vizsgálati eljárásokkal együtt képesek egy adott állítás tekintetében elegendő és megfelelő bizonyosságot szolgáltatni.**
 - e) Nincs jó válasz az a-d pontok között.

7. A könyvvizsgáló
- a) a törvényeknek, jogszabályoknak való megfelelést valamennyi, a gazdálkodóra vonatkozó jogszabály esetében köteles ellenőrizni.
 - b) a törvényeknek, jogszabályoknak való meg nem felelést köteles a könyvvizsgálói véleményben jelezni.
 - c) **a beszámolóval összefüggő törvényeknek, jogszabályoknak való meg nem felelést köteles a vezetéssel megvitatni.**
 - d) csak a beszámoló szempontjából lényeges hatású törvényi meg nem feleléseket köteles jelenteni.
 - e) Nincs jó válasz az a-d pontok között.
8. Devizanem váltás esetén hol keletkezhet átszámítási különbözet?
- a) A devizáért vásárolt beruházások mérleg soron.
 - b) A mérleg szerinti eredménynél.
 - c) A devizában felmerült költségek aktív időbeli elhatárolásánál.
 - d) **A devizában felmerült bevételek aktív időbeli elhatárolásánál.**
 - e) Nincs jó válasz az a-d pontok között.
9. A vezetői levélben a könyvvizsgáló
- a) felszólítja a vezetést a belső ellenőrzési rendszerekben tapasztalt hiányosságok és gyengeségek megszüntetésére.
 - b) **a könyvvizsgálat során feltárt nem lényeges hiányosságokra hívja fel a figyelmet.**
 - c) összefoglalja a könyvvizsgálat során feltárt és javított hibás állításokat.
 - d) függetlenségének megőrzése érdekében nem tehet javaslatokat a vezetés számára a belső ellenőrzési rendszerek fejlesztésére.
 - e) Nincs jó válasz az a-d pontok között.
10. Mely mérlegstort lehet ellenőrizni egy államháztartási beszámoló könyvvizsgálata során?
- a) Kísérleti fejlesztés aktivált értéke.
 - b) **Koncesszióba, vagyonkezelésbe adott eszközök.**
 - c) Egyéb tartósan adott kölcsönök.
 - d) Jegyzett tőke.
 - e) Nincs jó válasz az a-d pontok között.

